

Ігрові форми навчання на заняттях з мовної підготовки іноземних студентів

Якубаєва К.С.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної та загальноосвітньої підготовки іноземців
Казахський національний університет імені аль-Фарабі
м. Алмати, Казахстан
e-mail: k.s.yakub@mail.ru*

Для полегшення засвоєння лексики та правил граматики, запам'ятовування мовних зразків на початковому етапі навчання пропонуються різні навчальні вірші чи граматичні римування. Практика показала, що використання такого римування в процесі навчання сприяє більш швидкому підсвідомому засвоєнню іноземними студентами граматичних форм, виробленню надалі автоматизму їх вживання, а також активізації студентів на заняттях: римування допоможуть викладачеві зробити урок цікавим та захоплюючим.

Пропонований матеріал може бути використаний залежно від мети навчання як для фонетичної і лексичної роботи, так і для презентації чи закріплення певної граматичної моделі. Ефективним є використання навчальних віршів для проведення фонетичної зарядки на початку заняття, як прийом зі зняттям втоми під час заняття чи наприкінці.

Робота з навчальними віршами проводиться у два етапи:

1) *розучування та запам'ятовування віршів, для чого можна використовувати такі ігри:*

1. Рифмовки розучуються і запам'ятовуються як лічилки. Ведучий (викладач чи сильний студент) починає відлік. Той, на кого падає останній рахунок, стає ведучим, тобто кожен учасник у процесі гри промовляє та намагається запам'ятати лічилку.

2. Конкурс «Хто швидше та правильніше». Дошка ділиться на дві частини, і два студенти записують на ній запропоноване римування. Виграє той, хто першим запише її швидко та правильно. Потім викладач виправляє

помилки, підбиваються підсумки, і після цього всі студенти записують правильний варіант лічилки в зошит.

2) *відпрацювання граматичного зразка, що пред'являється у навчальних віршах.*

У граматичному римуванні пропонується спеціальне питання. Воно або міститься в самій римівці, або слідкує за нею. Наприклад:

Я пишу письмо Ивану,
Жану, Игорю, Степану,
Кате, Тане, Маше, Вере,
И моей подруге Свете.

Кому ти пишеш? Гра починається як лічилка. Той, на кого падає останній рахунок, повинен відповісти на запитання, вибравши один із варіантів, запропонованих у римуванні. Якщо студент відповідає правильно, він стає выдучим, якщо неправильно – він виходить зі гри. Гра спрямована на закріплення відмінкових закінчень.

Використовуючи римування, можна провести гру типу «Угадайка». Студент вибирає один із варіантів відповіді, запропонованих у лічилці, і записує його в зошит так, щоб ніхто не бачив його запис. Потім вся група має вгадати, який варіант вибрав студент. Наприклад:

– Ты пишешь Ивану?
– Нет, не Ивану.
– Степану?
– Нет, не Степану и т.ін.

Якщо жоден із запропонованих варіантів не виявився вірним, у цьому випадку група запитує студента: «Кому ти пишеш?». «Угадайку» можна проводити в парах, щоб у цій грі взяв участь кожен студент. У цьому випадку весь процес гри коригується викладачем.

Навчитися розрізняти граматичний рід іменників, орієнтуючись за формальною ознакою – закінченням чи кінцевою голосною – допоможе вірш

«Він, вона, воно». Перед його прослуховуванням викладач семантизує слова та географічні назви, потім читає, ставить запитання, студенти відповідають рядком із вірша.

Он, она, оно

– Почему доска – она?	Слушайте теперь слова,
– Потому что буква <i>a</i> .	Говорите: он, она.
Книга, парта и стена,	Парк, театр и стадион,
Ручка, комната – она.	Казахстан и Лондон?
– Почему письмо – оно?	– Он!
<i>O</i> – оно и <i>e</i> – оно,	– Школа, улица, страна,
Море, озеро, окно,	Астана, Москва?
Молоко, пальто – оно,	– Она!
– Почему учебник – он?	– А метро? Кино?
– Тут нет <i>a</i> и тут нет <i>o</i> .	– Оно!
Карандаш и телефон,	– Да, студенты, правильно!
Стол, журнал, троллейбус – он.	

Глагольные рифмовки

Я смотрю в окно,	Быстро нас везет экспресс
Он идет в кино.	В книжный магазин «Прогресс»,
Раз, два, три –	В центр, на площадь, на бульвар,
Повтори!	На работу, на вокзал.
	(Куда он нас везет?)
Я иду, и ты идешь,	Я пошел, и ты пошла,
Я танцую – ты поешь.	Я пришел, и ты пришла.
(Что ты делаешь?)	Вы куда пришли? – Туда.
Это мой сосед.	Расскажите мне, куда.
Он идет в буфет,	
В школу, на вокзал,	
(Куда ты пришел?)	

И в картинной галерее,
И в театре, и в музее,
На концерте, на балете,
в цирке, в университете.
И в бассейне побывали.
Очень сильно мы устали!

Вірш «Як ви сказали?» рекомендується «розігрувати», виконувати за ролями. Потім можна вигадати аналогічні ситуації, в яких активно використовувалися б фрази: *Простите, не понял, как вы сказали? Скажите, пожалуйста, по-другому. Понятно, минутку!*

Как вы сказали?

– Скажите, как можно дойти до вокзала?

– Простите, не понял, как вы сказали?

– Помогите, пожалуйста, я сказал:

Мне надо отсюда попасть на вокзал.

– Вокзал... Я не помню такого слова,

Скажите, пожалуйста, по-другому,

– Вы, может быть, знаете эти слова:

Поезд, вагон, экспресс «Астана».

– А, знаю! Минутку! Экспресс! Поезда!

Идите прямо, потом туда. (жест)

Там остановка. Вам до конечной!

Автобус 30. Понятно?

– Конечно.

Спасибо! И за беспокойство простите!

По-русски вы так хорошо говорите!

Ігрові вправи дозволяють організувати мовленнєве спілкування на занятті, тренування та активізацію мовленнєвих навичок у діалогічному та монологічному мовленні.

Література:

1. Крючкова Л.С. Практическая методика обучения русскому языку как иностранному: учеб. пособие. М.: Флинта: Наука, 2009. 480 с.
2. Гренарова Р. Применение игр на уроках русского языка. *Русский язык как иностранный и методика его преподавания: XXI век*. МГПУ. 2007. Ч. 1. С. 75-76.

Сучасні орієнтири професійної підготовки майбутніх учителів у КНР

Ян Хунхао

*доктор філософії в галузі педагогіки, викладач
Сичуаньський університет кіно і телебачення
м. Ченду, Китай
e-mail: yanghonghao1989@163.com*

Тенденції розвитку сучасного світового освітнього процесу свідчать про модернізацію освіти, її реформування на основі передових ідей та підходів. У Китайській Народній Республіці питання розвитку освіти та оптимізації роботи освітньої системи включені до головних пріоритетів соціальної політики китайського керівництва. Сучасні зміни в освітній системі Китаю перш за все «спрямовані на підвищення освітнього рівня молоді, формування функціонально і професійно підготовлених фахівців, здатних забезпечити економічний розвиток, конкурентність та політичну незалежність держави, що потребує вдосконалення національних освітніх стандартів» [4, с. 43]. Провідними принципами розвитку освіти КНР у XXI столітті є перевага новаторського духу, «дедалі більше уваги приділяється вихованню усвідомлених, вдумливих кадрів з високим рівнем навичок» [1, с. 18]. Саме ці принципи відображено в нормативно-правових документах КНР, які ґрунтовно регламентують діяльність освітніх організацій країни. Також система освіти регламентується законодавчими органами провінцій, районів, міст, що мають право законотворчої діяльності у межах району адміністративного підпорядкування.